

2022Z01525

Vragen van het lid **Van Esch** (PvdD) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de dreigende situatie rond vogelgriep onder in het wild levende zoogdieren en de risico's voor mensen* (ingezonden 31 januari 2022).

Vraag 1

Kent u de berichten «Bunzing en vossen besmet met vogelgriep» en «Mogelijk al tientallen dode vossen en marters slachtoffer vogelgriep! NVWA weigert in te grijpen»?^{1 2}

Vraag 2

Bent u ervan op de hoogte dat er sinds eind oktober 2021 al bijna 1,15 miljoen kippen, eenden en kalkoenen zijn vergast vanwege uitbraken van het vogelgriepvirus in de pluimveehouderij?³

Vraag 3

Bent u ervan op de hoogte dat er tussen september en december 2021 in Nederland 65 uitbraken van hoog-pathogene vogelgriep (HPAI) zijn geregistreerd onder wilde vogels? Kunt u bevestigen dat de exacte aantallen wilde vogels die zijn overleden aan de vogelgriep onbekend zijn, omdat de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) alleen de locaties bijhoudt, maar niet de aantallen?⁴

Vraag 4

Kunt u bevestigen dat vogelgriep al in verschillende soorten zoogdieren is aangetroffen, waaronder vossen, marters, otters, zeehonden, honden en katten, maar dat de exacte aantallen zoogdieren die zijn overleden aan de vogelgriep onbekend zijn, omdat de NVWA deze niet bijhoudt? Deelt u de

¹ Zoogdierverseniging, 20 januari 2022, «Bunzing en vossen besmet met vogelgriep» (<https://www.zoogdierverseniging.nl/nieuws/2022/bunzing-en-vossen-besmet-met-vogelgriep>)

² Stichting DierenLot, 21 januari 2022, «Mogelijk al tientallen dode vossen en marters slachtoffer vogelgriep! NVWA weigert in te grijpen» (<https://www.dier.nu/bf/nieuws/mogelijk-al-tientallen-dode-vossen-en-marters-slachtoffer-vogelgriep-nvwa-weigert-in-te-grijpen-1>)

³ Rijksoverheid, 2022, «Besmettingen en ruimingen vogelgriep» (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/vogelgriep/besmettingen-vogelgriep-bij-bedrijven>)

⁴ European Food Safety Authority, European Centre for Disease Prevention and Control and European Union Reference Laboratory for Avian Influenza, 20 december 2021, «Avian influenza overview September–December 2021» (<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2021.7108>)

mening dat registratie van geconstateerde vogelgriepslachtoffers van groot belang is om zicht te houden op het virus, in lijn met het pleidooi van de Commissie Bekedam voor goede monitoring?

Vraag 5

Kunt u bevestigen dat in China en Laos al zestig mensen besmet zijn geraakt met de vogelgriep en dat de helft daarvan is overleden?⁵

Vraag 6

Kunt u bevestigen dat er slechts vijf mutaties nodig zijn om het H5N1-vogelgriepvirus van mens tot mens overdraagbaar te maken?⁶

Vraag 7

Klopt het dat bij een uitbraak van het vogelgriepvirus onder zeehonden in 2014 al vier van deze vijf mutaties zichtbaar waren?⁷

Vraag 8

Klopt het dat het gevaar voor de mens groter wordt wanneer het vogelgriepvirus meer rondgaat onder zoogdieren, omdat zoogdieren genetisch dichterbij de mens staan dan vogels?

Vraag 9

Hoeveel dode wilde dieren zijn er sinds oktober 2021 door Wageningen Bioveterinary Research en Dutch Wildlife Health Centre (DWHC) onderzocht op vogelgriep, inclusief mutaties, of nieuwe COVID-19-varianten en wat waren hiervan de uitkomsten?

Vraag 10

Wat is de gemiddelde doorlooptijd van deze onderzoeken?

Vraag 11

Bent u van mening dat er voldoende onderzoekscapaciteit is om zicht te houden op de vogelgriep en COVID-19 onder wilde dieren? Zo ja, waar baseert u dat op?

Vraag 12

Deelt u de zorg dat door niet alle dode wilde dieren waarbij een vermoeden bestaat dat er sprake is van vogelgriep of COVID-19 te onderzoeken, het risico bestaat dat mutaties of varianten over het hoofd worden gezien, met alle mogelijke risico's voor de volksgezondheid van dien?

Vraag 13

Gaat u de NVWA per direct oproepen om alle kadavers van zieke dieren op te ruimen en, wanneer er een vermoeden bestaat dat er sprake is van vogelgriep of COVID-19, ze te laten onderzoeken? Zo nee, waarom niet?

Vraag 14

Hoe wordt het protocol voor het veilig verwijderen van vogels en zoogdieren geïmplementeerd en wie heeft op dit gebied hoofdverantwoordelijkheid – de provincie of de gemeente?

Vraag 15

Bent u het eens dat de verspreiding en mutatiemogelijkheden van het vogelgriepvirus (HPAI) onder in het wild levende dieren zoveel mogelijk moet worden getemperd voor de veiligheid van mens en dier? Zo nee, waarom niet?

⁵ RTL Nieuws, 30 december 2021, «Duits onderzoek: Europa kampt met ergste uitbraak vogelgriep ooit» (Duits onderzoek: Europa kampt met ergste uitbraak vogelgriep ooit | RTL Nieuws)

⁶ Deskundigengroep Dierziekte, 7 december 2016, «Verslag deskundigengroep dierziekten over vogelgriep- teleconferentie» (<https://deskundigengroepdierziekten.nl/file/download/d563a449-4775-4435-ac70-7cf3d3fc9cef/1482508215definitief%20verslag%20deskundigengroep%20dierziekten%207%20december%202016.pdf>)

⁷ NRC, 14 januari 2022, «Vogelgriep waart altijd rond. Waarom houden virologen nu dan hun hart vast?» (Vogelgriep waart altijd rond. Waarom houden virologen nu dan hun hart vast? – NRC)

Vraag 16

Erkent u dat de EFSA (European Food Safety Authority) en de expertgroep oproepen om geen jacht toe te staan wanneer er vogelgriepuitbraken zijn, om te voorkomen dat dieren worden verstoord en het virus naar andere gebieden overbrengen?^{8 9}

Vraag 17

Kunt u, gezien we met de grootste uitbraak van vogelgriep ooit in Europa te maken hebben, een landelijk jachtverbod instellen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 18

Deelt u het inzicht dat het essentieel is om te voorkomen dat het vogelgriepvirus muteert naar een van mens tot mens overdraagbare ziekte? Zo ja, wat gaat u hier als eindverantwoordelijke aan doen?

Vraag 19

Hoe gaat u ervoor zorgen dat de volksgezondheid, ook wanneer het gaat om het risico op nieuwe zoönosen (ziektes overgedragen van dier op mens), op nummer één komt te staan?

Vraag 20

Kunt u bevestigen dat het op dit moment geen staand beleid is dat er waarschuwborden worden geplaatst in gebieden waar net wilde dieren dood gevonden zijn door de vogelgriep en dat deze gebieden niet worden afgesloten, zelfs wanneer het gaat om honderden dode dieren? Erkent u dat dit een serieus risico oplevert wanneer mensen door deze gebieden wandelen met hun hond, aangezien honden ook besmet kunnen raken met vogelgriep en mensen vervolgens ook?

Vraag 21

Kunt u deze vragen één voor één en zo snel mogelijk, uiterlijk vóór het commissiedebat Zoönosen en dierziekten, beantwoorden?

⁸ European Food Safety Authority, EFSA-Q-2005-243, 15 mei 2006, «Scientific Opinion on Migratory Birds and their Possible Role in the Spread of Highly Pathogenic Avian Influenza» (Opinion of the Scientific Panel Animal Health and Welfare (AHAW) related with the Migratory Birds and their Possible Role in the Spread of Highly Pathogenic Avian Influenza | EFSA (Europa.eu))

⁹ Scientific Task Force on Avian Influenza and Wild Birds, 12 februari 2021, «statement on: H5N8 (and other subtypes) Highly Pathogenic Avian Influenza in poultry and wild birds. Winter of 2020/2021 with focus on management of protected areas in the African Eurasian region» (Scientific_Task_Force_AI_Wild_Birds_Statement_Feb2021_0.pdf (cms.int))